

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru modificarea Ordinului ministrului educației naționale
nr. 3.218/2014 privind aprobarea planurilor-cadru
de învățământ pentru învățământul profesional special
și a notei de fundamentare privind elaborarea acestora**

Având în vedere:

— prevederile art. 18¹ alin. (1) și art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.593/2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar — planuri-cadru de învățământ și programe școlare;

— Referatul de aprobare nr. 197 din 2.02.2023 a Ordinului ministrului educației pentru modificarea Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.218/2014 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special și a notei de fundamentare privind elaborarea acestora,

în baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.218/2014 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special și a notei de fundamentare privind elaborarea acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 17 aprilie 2014, se modifică după cum urmează:

1. Anexa nr. 1 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

2. Anexa nr. 2 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Planurile-cadru prevăzute în anexe se aplică începând cu anul școlar 2023—2024.

Art. III. — Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației, instituțiile aflate în subordonarea/coordonarea Ministerului Educației, unitățile/instituțiile de învățământ, precum și celelalte instituții prevăzute în anexe duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 13 februarie 2023.

Nr. 3.666.

**PLANURILE - CADRU
de învățământ pentru învățământul profesional special**

**1. PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul profesional special
clasa a IX-a**

Aria curriculară/Disciplină/Modul	Alocarea orelor de studiu					
	Nr. de ore/săptămână			Nr. total de ore/săptămână	Nr. de săptămâni	Nr. de ore/an școlar
	TC	CD	CDL			Arii curriculare
LIMBĂ ȘI COMUNICARE	4	—	—	30	33	132
Limba și literatura română*	3	—	—			
Limba modernă 1	1	—	—			
Limba modernă 2	—	—	—			
MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII	6	—	—			198
Matematică	2	—	—			
Fizică	1	—	—			
Chimie	1	—	—			
OM ȘI SOCIETATE	4	—	—			132
Istorie	1	—	—			
Geografie	1	—	—			
Socioumane/Logică, argumentare și comunicare	1	—	—			
Religie	1	—	—			
EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	2	—	—			66
Educație fizică și sport	2	—	—			
CONSILIERE ȘI ORIENTARE	—	1	—			33
Consiliere și orientare	—	1	—			
TEHNOLOGII	1	12	—			429
Tehnologia informației și a comunicațiilor	1	—	—			
Cultură de specialitate	—	4	—			
Pregătire practică săptămânală ¹	—	8	—			
Total ore TC/CD	17	13	—	990		
Stagii de pregătire practică CDL²	—	—	30	30	4	120
Total ore/an școlar	561	429	120			1.110
TERAPII SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE RECUPERARE ȘI COMPENSARE — Psihodiagnoză	4	—	—		33	132

2. PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul profesional special
clasa a X-a

Aria curriculară/Disciplină/Modul	Alocarea orelor de studiu						
	Nr. de ore/săptămână			Nr. total de ore/săptămână	Nr. de săptămâni	Nr. de ore/an școlar	
	TC	CD	CDL			Arii curriculare	
LIMBĂ ȘI COMUNICARE	4	—	—	30	33	132	
Limba și literatura română*	3	—	—				
Limba modernă 1	1	—	—				
Limba modernă 2	—	—	—				
MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII	3	—	—			99	
Matematică	2	—	—				
Fizică	1	—	—				
OM ȘI SOCIETATE	4	—	—				132
Istorie	1	—	—				
Geografie	1	—	—				
Socioumane/Psihologie	1	—	—				
Religie	1	—	—				
EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	2	—	—				66
Educație fizică și sport	2	—	—				
CONSILIERE ȘI ORIENTARE	—	1	—			33	
Consiliere și orientare	—	1	—				
TEHNOLOGII	1	15				528	
Tehnologia informației și a comunicațiilor	1	—	—				
Cultură de specialitate	—	3	—				
Pregătire practică ¹	—	12	—				
Total ore TC/CD	14	16	—				990
Stagiu de pregătire practică²	—	—	30	30	4	120	
Total ore/an școlar	462	528	120			1.110	
TERAPII SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE RECUPERARE ȘI COMPENSARE — Psihodiagnoză	4	—	—		33	132	

3. PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul profesional special
clasa a XI-a

Aria curriculară/Disciplină/Modul	Alocarea orelor de studiu							
	Nr. de ore/săptămână			Nr. total de ore/săptămână	Nr. de săptămâni	Nr. de ore/an școlar		
	TC	CD	CDL			Arii curriculare		
LIMBĂ ȘI COMUNICARE	4	—	—	30	30	120		
Limba și literatura română*	3	—	—					
Limba modernă 1	1	—	—					
Limba modernă 2	—	—	—					
MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII	3	—	—					
Matematică	2	—	—			90		
Fizică	1	—	—					
OM ȘI SOCIETATE	1	—	—			30	30	30
Socioumane/Educație antreprenorială	1	—	—					
EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	1	—	—					30
Educație fizică și sport	1	—	—					
CONSILIERE ȘI ORIENTARE	—	1	—			30		
Consiliere și orientare	—	1	—					
TEHNOLOGII	1	19	—			600		
Tehnologia informației și a comunicațiilor	1	—	—					
Cultură de specialitate	—	3	—					
Pregătire practică ¹	—	16	—					
Total ore TC/CD	10	20	—			900		
Stagii de pregătire practică²	—	—	30	30	7	210		
Total ore/an școlar	300	600	210			1.110		
TERAPII SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE RECUPERARE ȘI COMPENSARE — Psihodiagnoză	4	—	—		30	120		

4. PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru învățământul profesional special
clasa a XII-a

Aria curriculară/Disciplină/Modul	Alocarea orelor de studiu					
	Nr. de ore/săptămână			Nr. total de ore/săptămână	Nr. de săptămâni	Nr. de ore/an școlar
	TC	CD	CDL			Arii curriculare
LIMBĂ ȘI COMUNICARE	3	—	—	31	30	90
Limba și literatura română*	2	—	—			
Limba modernă 1	1	—	—			
Limba modernă 2	—	—	—			
MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII	2	—	—			60
Matematică	2	—	—			
Fizică	—	—	—			
OM ȘI SOCIETATE	2	—	—			60
Istoria evreilor. Holocaustul	1	—	—			
Socioumane/Educație antreprenorială	1	—	—			
EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	1	—	—			30
Educație fizică și sport	1	—	—			
CONSILIERE ȘI ORIENTARE	—	1	—			30
Consiliere și orientare	—	1	—			
TEHNOLOGII	1	21	—			660
Tehnologia informației și a comunicațiilor	1	—	—			
Cultură de specialitate	—	3	—			
Pregătire practică	—	18	—			
Total ore TC/CD	9	22	—	930		
Stagiu de pregătire practică	—	—	30	30	5	150
Total ore/an școlar	270	660	150			1.080
TERAPII SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE RECUPERARE ȘI COMPENSARE — Psihodiagnoză	4				30	120

* În cazul învățământului profesional organizat în limbile minorităților naționale se adaugă un număr de ore pentru studiul limbii materne, egal cu numărul de ore alocat pentru studiul limbii române.

¹ Pregătirea practică poate fi organizată atât în unitatea de învățământ, cât și la operatorul economic/instituția publică partener/parteneră.

² Stagiul de pregătire practică se desfășoară la operatorul economic/instituția publică partener/parteneră. Condițiile în care stagiul de practică se desfășoară în unitatea de învățământ sunt stabilite prin metodologia de organizare și funcționare a învățământului profesional.

Planificarea orară a pregătirii elevilor este realizată de unitatea de învățământ, cu respectarea numărului total de ore/săptămână și a numărului total de ore/an pentru fiecare disciplină/modul.

Astfel:

— pregătirea practică poate fi organizată săptămânal, conform alocării din planul-cadru, sau comasată pe durata mai multor săptămâni;

— orele de pregătire pentru cultura de specialitate pot fi planificate săptămânal, conform alocării din planul-cadru, sau pot fi comasate astfel încât acestea să fie corelate cu pregătirea practică;

— orele de pregătire alocate fiecărei discipline pot fi planificate săptămânal, conform alocării din planul-cadru, sau pot fi comasate, în funcție de planificarea orară pentru pregătirea practică.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special

Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special pentru clasele a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a reprezintă o componentă a Curriculumului național, care reflectă parcursul de învățare oferit elevilor cu cerințe educaționale speciale pe durata învățământului profesional.

Elaborarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special s-a realizat în acord cu următoarele prevederi:

— obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile și structura învățământului preuniversitar destinat elevilor cu cerințe educaționale speciale, în conformitate cu prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— Strategia națională pentru ocuparea forței de muncă 2014—2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.071/2013, care prevede măsuri pentru a combate șomajul în rândul tinerilor, precum și obiective și direcții de acțiune specifice pentru persoanele cu dizabilități;

— Programul național de reformă, care conține măsuri de acțiune pentru ocuparea forței de muncă și pentru formare profesională de calitate;

— Hotărârea Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrelui național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectarea parcursului de formare a elevilor cu cerințe educaționale speciale prin învățământul profesional special are ca sistem de referință învățământul profesional de masă, cu durata de 3 ani, atât din punctul de vedere al curriculumului propus, cât și din punctul de vedere al certificării finale.

Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special au fost elaborate în vederea realizării continuității cu nivelurile anterioare de studiu, prin punerea accentului pe dezvoltarea competențelor-cheie fundamentate în învățământul primar și gimnazial special. De asemenea, planurile-cadru pentru învățământul profesional special promovează dobândirea de competențe profesionale necesare unei cât mai bune inserții socioprofesionale a persoanelor cu cerințe educaționale speciale, diferențiate în funcție de tipul deficienței. Astfel, la finalul învățământului profesional special, absolvenții dobândesc o calificare profesională de nivel 3, conform Cadrelui național al calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 918/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Structura planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special pentru clasele a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a și ponderea alocărilor orare pe anumite discipline școlare și categorii de activități de învățare sunt determinate de un ansamblu de aspecte: nevoia de adaptare a curriculumului pentru învățământul profesional special la particularitățile specifice elevilor cu cerințe educaționale speciale; schimbările intervenite în structura învățământului preuniversitar; tendințele de dezvoltare economică și socială, stabilite prin documentele de planificare strategică a ofertei de formare prin învățământul profesional, respectiv Planul regional de acțiune pentru învățământ (*PRAI*), la nivel regional, și Planul local de acțiune pentru învățământ (*PLAI*), la nivel local; tendințele pieței muncii și oferta de locuri de muncă pentru aceste categorii de tineri.

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special stabilește o durată de studiu de 4 ani, mai mare decât a învățământului profesional de masă de 3 ani. Această opțiune este determinată de faptul că, în cazul elevilor cu cerințe

educaționale speciale, dezvoltarea de competențe generale și profesionale solicită mai mult timp pentru învățare și pentru exerciții practice.

Profesionalizarea elevilor cu cerințe educaționale speciale necesită punerea accentului pe activități repetitive de instruire practică, susținute de terapii specifice și activități de recuperare și compensare în acord cu tipul și gradul deficienței. Astfel, în clasa a IX-a se asigură pregătirea profesională de bază într-un domeniu de formare profesională, urmând ca în clasele a X-a, a XI-a și a XII-a să se asigure pregătirea profesională specifică unei anumite calificări profesionale.

Alocările orare din aria curriculară „Terapii specifice și activități de recuperare și compensare” se pot organiza individual sau în grup, în funcție de specificul activității. Pentru clasele/grupele cu elevi cu deficiențe motorii, 50% din alocările orare pentru terapii specifice se acordă kinetoterapiei și educației psihomotorii. Elevii care nu pot desfășura orele de educație fizică pot opta pentru alte activități fizice: cultură fizică medicală, educație psihomotorie și alte activități fizice care contribuie la dezvoltarea acestora.

Elaborarea curriculumului pentru învățământul profesional destinat persoanelor cu cerințe educaționale speciale are la bază standardul de pregătire profesională. Planurile-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a din învățământul profesional special sunt structurate pe 3 componente: (1) trunchi comun, (2) curriculum diferențiat și (3) curriculum în dezvoltare locală.

Trunchiul comun (*TC*) reprezintă ansamblul disciplinelor de studiu ce vor fi parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii, pentru fiecare clasă cuprinsă în învățământul profesional special. Disciplinele din structura TC sunt grupate în cele 7 arii curriculare prevăzute în Curriculumul național, ceea ce asigură coerența structurală a planurilor-cadru de învățământ pentru toate nivelurile de școlaritate. Disciplinele de studiu cuprinse în TC vizează: (a) aprofundarea competențelor-cheie dobândite în învățământul obligatoriu destinat elevilor cu cerințe educaționale speciale, relevante pentru traseul de formare a acestora; (b) dobândirea unor competențe generale relevante pentru calificarea profesională viitoare.

Curriculumul diferențiat (*CD*) reprezintă ansamblul disciplinelor de studiu relevante pentru fiecare specializare oferită în învățământul profesional. CD asigură formarea și dezvoltarea competențelor specifice în funcție de calificare. CD cuprinde alocări orare pentru pregătirea teoretică și alocări orare pentru pregătirea practică. Organizarea și desfășurarea activităților de pregătire practică a elevilor cu cerințe educaționale speciale se vor realiza de către unitatea de învățământ în colaborare cu operatorul economic/instituția publică partener/parteneră, în atelierele școlare ale unităților de învățământ sau la operatorul economic care poate asigura condiții specifice de accesibilitate și securitate pentru persoanele cu dizabilități. Organizarea activităților de pregătire practică se realizează pe grupe cu efective de 4—6 elevi/coordonator.

Curriculumul în dezvoltare locală (*CDL*) cuprinde o ofertă curriculară cu un profund caracter practic și vizează formarea competențelor de specialitate descrise în standardele de pregătire profesională.

În învățământul profesional special se pot înscrie elevi cu cerințe educaționale speciale, care au absolvit învățământul gimnazial în cadrul unităților de învățământ special sau în cadrul unităților de învățământ de masă. Înscrierea elevilor în învățământul profesional special se face pe baza certificatului

de orientare școlară și profesională emis de comisia de orientare școlară și profesională din cadrul centrului județean de resurse și asistență educațională (CJRAE), respectiv Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE).

Orientarea școlară și profesională a elevilor cu cerințe educaționale speciale la finalul învățământului gimnazial se

realizează în acord cu: particularitățile și gradul de deficiență ale fiecărui elev; nivelul achizițiilor școlare anterioare ale elevului; potențialul individual al elevului; posibilitățile de inserție pe piața muncii a unei persoane cu dizabilități în domeniul de calificare ales; posibilitățile de practicare a calificării alese în zona de domiciliu și în zona proximală acesteia.

Alocări și ponderi ore în clasa a IX-a

Ruta de formare	Nr. total de ore	TC		CD		CDL	
		Nr. de ore	%	Nr. de ore	%	Nr. de ore	%
Învățământ profesional special	1.242	693 (incluzând și terapiile specifice)	55,80	429 Din care: — Pregătire teoretică: 165 — Pregătire practică: 264	34,54 13,29 21,25	120 Din care: — Pregătire practică: 120	9,66 9,66

Alocări și ponderi ore în clasa a X-a

Ruta de formare	Nr. total de ore	TC		CD		CDL	
		Nr. de ore	%	Nr. de ore	%	Nr. de ore	%
Învățământ profesional special	1.242	594 (incluzând și terapiile specifice)	47,83	528 Din care: — Pregătire teoretică: 132 — Pregătire practică: 396	42,51 10,63 31,88	120 Din care: — Pregătire practică: 120	9,66 9,66

Alocări și ponderi ore în clasa a XI-a

Ruta de formare	Nr. total de ore	TC		CD		CDL	
		Nr. de ore	%	Nr. de ore	%	Nr. de ore	%
Învățământ profesional special	1.230	420 (incluzând și terapiile specifice)	34,15	600 Din care: — Pregătire teoretică: 120 — Pregătire practică: 480	48,78 9,75 39,03	210 Din care: — Pregătire practică: 210	17,07 17,07

Alocări și ponderi ore în clasa a XII-a

Ruta de formare	Nr. total de ore	TC		CD		CDL	
		Nr. de ore	%	Nr. de ore	%	Nr. de ore	%
Învățământ profesional special	1.200	390 (incluzând și terapiile specifice)	32,50	660 Din care: — Pregătire teoretică: 120 — Pregătire practică: 540	55 10 45	150 Din care: — Pregătire practică: 150	12,50 12,50